

Erdő Péter

Szentbeszéd Húsvét 3. vasárnapján („C” év)
Esztergomi Bazilika, 2016. április 9-én (Jn 21,1-19)

Krisztusban Kedves Testvéreim!

A feltámadás titka és az Egyház titka elválaszthatatlan egymástól. Ezt bontja ki a mai evangélium.

1. Tibériás tavánál a találkozás Jézussal visszaidézi a tanítványok meghívásának idejét. Akkor is ott találkoznak, akkor is a háló körül foglalatoskodnak, onnan szólítja el Jézus, hogy kövessék őt. Mint egy nagy rondó tér vissza a halászok elhívása az evangéliumi történet elején és végén.

De hát miféle halászat is az a húsvét utáni? Talán benne van ugyanaz, ami az emmauszi tanítványok csüggedt távozásában. Pedig már találkoztak a Feltámadottal! Már megvan a hitük és az örömük, hogy Jézus él. De mégis, mit jelent ez a mindennapokban?

Valamiből élni kell, ha egyszer halászok voltak, mennek vissza halászni. De nem fognak semmit. És találkoznak Jézussal, először nem ismerik fel, csak érzik, hogy Ő az, majd a szavára kivetik a hálót. És a halfogás már nem a hétköznapi munkájukhoz visszatérő tanítványoknak az eredményes munkája, hanem valami csodálatos dolog. Az evangéliumi történet elején Jézus elszólítja a halászokat, hogy emberhalászokká tegye őket, itt a végén megmutatja, hogy milyen eredmény, milyen sors vár arra, aki belefog ebbe a munkába. Hiába fáradoznak egész éjszaka a saját erejükből. De a Jézus szavára kivetett háló elképzeltetlenül bőséges halfogást hoz, és az Egyház tudatában, az Egyház elmélkedésében az a 153 nagy hal nagyon sokat jelent.

2. Volt idő, mikor a halak fajtáit számlálva, az emberek úgy tartották, összesen 153 fajta hal létezik. Az lenne tehát ennek a számnak az üzenete, hogy minden fajta emberhez szól az Egyház küldetése, minden fajta embert az üdvösségre szán az Isten és az Egyháznak kell őket Jézus küldetésének erejében odavezetni.

De van ennek a 153-nak egy másik értelmezése is. Az elmélkedő keresztények, akiknek a számok olyan sokat mondtak, összeadták egytől tizenhétig a számokat, és megkapták a 153-at, a tizenhetesben pedig, a tíznek és a hétnek az összegét látták. Mind a kettő egyfajta teljesség. Pogányok és zsidók teljessége. Az egész emberiség teljessége.

És az üzenet megint ugyanaz: minden népet, minden embert a Péter és körében összegyűlt tanítványok zsákmányául, halfogásául rendel az Isten, mindenkire küldetett az Egyház, mindenkit üdvözíteni akar az Isten az Egyház szolgálata által.

3. Hogyan válaszolnak erre a küldetésre, hogyan indul meg az apostolok közössége, hogy elkezdje ezt a világtörténelem végéig szóló munkáját? Elindul egy ünnepélyes cselekménnyel, nem hiába hirdeti mindmáig templom az emléket ott a Tibériás tó partján. Ez pedig a háromszoros kérdés és háromszoros válasz.

Ez nem pusztán a Péter háromszori tagadására való szomorú utalás, van ennek egy másfajta ünnepélyessége is.

Krisztus korában a zsidók így kötötték a szerződéseket. Háromszor kellett megismételni, kérdés-válasz formájában, hogy mit vállal az egyik fél, mit vállal a másik. Ha harmadszor is megismételték, fölbonthatatlan volt az a szerződés.

Mit vállal Péter? Vállalja – dehogyan vállalja, csak megvallja – hogy szereti Jézust. Jobban-e, mint a többiek? Nem tudja! Jézus tudja! Szereti, ahogy csak bírja. Mindegy, hogy mit tett az előző napokban és hetekben, tudja magáról nagyon jól, hogy a saját erejéből könnyen hűtlenné bizonyulna, de mégis ő volt az, aki felismerte Jézusban a Messiást, aki nem a saját erejéből, hanem a Mennyei Atya akaratából lett Jézus leghűségesebb tanítványa.

És mi a másik oldal? Ha tetszik, a szerződés másik fele? A „legeltesd juhaimat”. Háromszor egymás után. Nem emberi okosságra, műveltségre, erőfeszítésekre hivatkozik Jézus, hanem egyedül a szeretet alapján bízza rá Péterre az egész Egyház pásztorának a küldetését. És ez az, ami ott a tó partján véglegessé válik, ezzel a megbízatással és küldetéssel indul el az Egyház, hogy az összes népeket Krisztus tanítványául hívja. És csodálatos erejével a Szentlélek fogja kíséni az Egyház útját, kíséri tovább a világtörténelem végéig.

4. Még egy epizód áll a mai evangélium végén, amely figyelmeztetés is a számunkra. Az emberen keresztül csodákat tehet az Isten, mások javára. De az ember, ha egyszer azt mondja, hogy követi Jézust, készen kell, hogy legyen a követésnek a teljes mértékére. Egyszer már volt korábban, hogy Péter olyan bátran ajánlkozott: „Követlek téged Uram, bárhova mégy”. Pedig akkor Jézus már a halálba induló útról beszélt. Nem értették meg persze. És Jézus figyelmeztetőleg, félig elutasítja: most nem ennek van itt az ideje. És a búcsúzásakor, amikor már rábízta a nyáját, akkor újra előkerül ez a téma, előkerül Péter kereszthalálának a

motívuma, hogy „más övez fel téged”, és ezután mondja Jézus, most már ő mondja Péternek: „Kövess engem!”.

„Kövess engem” – mondta az első meghíváskor, mikor elszólította a tanítványokat a hálótól. „Kövess engem” – mondja most, a küldetéskor, az Egyház küldetésekor, de ebben a „kövess engem”-ben, ott van már a kereszthalállal való egyesülés is. Ott van már a mártíriumnak az előhangja is.

Ilyen örökséget hagyott ránk Jézus. Ilyen értelemben kell csatlakoznunk a feltámadáshoz, ilyen műbe hívott munkatársul mindannyiunkat. Kérjük a segítségét, hogy mi is, mint annak idején az apostolok, csatlakozzunk a feltámadás örömhírének népéhez.

5. Az evangélium örömhíre minden népnek szól. Mindenki arra kapott hivatást, hogy megtérjen, hogy hittel fogadja Krisztust és örök boldogságra szóló meghívását. Isten szeretete és az üdvösség szempontjából nincs különbség a népek között. Ahogy Szent Pál írja: „Nincs többé zsidó vagy görög, rabszolga vagy szabad, férfi vagy nő, mert mindannyian eggyé lettetek Krisztus Jézusban” (Gal 3,28; vö. ApCsel 14,1; 20,21 stb.). Ez mégsem jelenti azt, hogy el kellene felejtenünk az anyanyelvünket, a szokásainkat, hogy a kereszténység valamilyen szürke, tulajdonságok nélküli tömegemberré tenne minket. Európa története is bizonyítja, hogy a közös keresztény hit nem szüntette meg a népek azonosságát, nyelvét, kultúráját, hanem megvilágosította, továbbfejlesztette azt. Az európai nemzetek mai arculata magán viseli a kereszténység bélyegét.

Viszont ahogyan a pünkösdi csodája mutatja, Szent Péter beszédét megértették a különböző nyelvű hallgatók, de nem azért, mert elfelejtették a saját nyelvüket, hanem mert mindannyian a saját nyelvükön hallották ugyanazt az örömhírt (vö. ApCsel 2,8-11). Krisztus evangéliuma tehát kapcsolatba hoz minket Istennel, és testvéri közösségbe foglal egymással is. Ezért olyan fontos, hogy az Egyház közösségében mindenki otthon érezze magát: cigányok és nem cigányok, magyarok, franciák, vagy bármilyen nép gyermekei. Nem mondhatjuk tehát, hogy az Egyház „befogadja” a cigányokat, hanem el kell ismerni, hogy ugyanolyan egyenjogú tagjai, ugyanúgy otthon vannak az Egyházban, mint bárki más. Ugyanakkor Isten sem kívánja, hogy az általa megalkotott kultúrák gazdagságát feladjuk. Jogos tehát, hogy népi, anyanyelvi közösségek, személyi plébániák működjenek az Egyházon belül. Itt, Esztergomban is működik a cigány hívek számára egy személyi plébánia Székely János püspök úr vezetésével. Ennek a plébániának küldetése, hogy itt Krisztus közelében mindenki

otthon érezhesse magát. Ugyanakkor a plébániákon keresztül egyetlen egyházmegyébe, egyetlen világegyházba kapcsolódunk.

Adja Isten, hogy a mostani találkozó résztvevői a közösségnek és az elfogadásnak ezt a keresztény örömét erősíthessék Európában és szerte a világban! Ámen.